

241. *Rätt Lön en Frökens* —

Rätt lön en frökens ängar kantz, Att hon så o. be - fä - de - ligit, Fröcker
 Hon skaffar sinnet, det min gäst färdt q'ant en red. ligit. Hennes
 sig främskade, När hon kaffade för henne red min bön. Hade hi, min
 förminsta, ä - va - förminsta kunnat, för det till lön!
 Frökens! q' i förfluten varit allt för fräsk, sedan alltför kärlig, Sef
 mindre ärlig - Derför en hon icke tack!

sedan alltför kärlig,
 Dess mindre ärlig —
 Derför är hon icke tack!

Obs, är en gammal visa här på Landet. Jag har hört den af min Far, som lärt den af sin farbror, skomakaren i Visby O. Lindal — både ord och melodi. —

Lars Lindal, Lärbro.

242.

2: 242. *Gubben och Källingi* — — —

Gubben u Källingi di tällta si' yfvar gärdä;
 Begge så var di druckna u hä var san-färd-li'.
 Gubben sang: Haj holament! Källingi: haj, hipp lusti!
 Etter så kumbar dotri, i halsen var ha rusti':

Nå har vör fat
 ajn goa nat
 u så täu goa dagar:

Se: Gotl. Läs, Angl. 11: 22. 242. *Gudben och Källingi*... *Lars Lindal, Lärbro.* Se. 11: 30, 187.

Gudben och Källingi, de tälte på ynnar gård, Nagra få
Gudben song. Hå halamant! Källingi, har lopp latti. Efter få
var de druckit en här var som fänd, li. Nå här var fat.
Kunder betri, i kelfen var ha rusti. Äga god mat, de på tån go. a dagar.
Öl har var fat, brännvännä gutt, Obs. Äkta Gotländsk bit... och smöke.
met ej o... a magar!

Lars Lindal, Lärbro.

öl har vör fat, brännvännä gutt,
mat äj oa magar!

Obs. Äkta Gotländsk bit — ord och musik.—

Lars Lindal, Lärbro.

243.

2: 243. *Mörk är skogen . . .*

[Dikt med musik av L. Lindal; Lärbro; här ej återgiven.]

244.

2: 244. *Jungfrun hon bad sin Moder om lof . . .*

[se nr 29]

245.

2: 245. *När jag var en lite-bitte pike*

När jag var en lite-bitte »pike»,
Var en näfve stor,
Då »kyffte» jag mig bälte,
Det glimra' som en sol:
Än sjunger jag så väl, så det »lummar» i skogen. —

Sadla' jag min gångare grå,
Skulle till kyrkan rida;
Alla som på mitt bälte såg',
De ville till mig fria.
Än sjunger jag, så — — —

När jag kom i kyrkan in,
Skulle på mina knä falla,
Alla, som på mitt bälte såg',
De glömde på mig kalla.
— — —

Prästen som för altaret stod
Med sin lärda tunga,
När han på mitt bälte såg,
Glömde båd' läsa och sjunga.
— — —

Prästhustrun, som i bänken satt
Ville mitt bälte köpa:
Sju tunnor af det rödaste guld,
Dertill två starka »ökar».
— — —

Det är intet bälte,
Fast det tyckes så;
Det är ett gammalt gädde-skin,
Som fjällen sitta på!
Än sjunger jag så väl, så det »lummar» i skogen. —

P. Nyberg, Kissling[s] i Folö, f. 1767, (nu 1849 — 82 år gammal),
lärde visan vid 6 års ålder af »Gamla Ingrid» — med melodi. —

246.

2: 246. *Haren och Hunden*

(Barn-visa)

[A]

Haren och Hunden
De möttes åt i lunden
Haren bet hunden¹
Så blodet rann ur munden.¹
Vuff, vuff! sade hunden,
Hvarföre bet du mig i munnen?
Huh², huh!² sade Haren,
Du kunde låta mig vara!

Jac. Lars^{sn} Tjängvide, Alskog.

[B]

Brimsen han brummar
Och katte-misen slår på trumma;
Och fyra råttor i en dans,
Och hela jorden dundrar!

L. O. K.

246 B

Haren och Hunden

[Variant i III Lek.: 9].

Haren och hunden
De betos ute i lunden:
Haren bet hunden,
så blodet rann ur munnen.
»Vuff, vuff!»! sade hunden:
»Hvarföre 'betst Tu' blod ur munnen?» —
»Vän, vän!» sade haren,
»Du kunde låta mig vara!»

J. Kalström.

---

¹ Dessa två verser tillagda i högra kanten med beteckningen L. O. K.

² Över raden: va.

247.

2: 247. *Kraku sitar pa hage-lid*

(Barn-visa)

Kraku sitar pa hage-lid
U ropar ild u dunder:
»Far inte Sören ris i dag,
Så rifver han källan sundar!»

Jac. Lⁿ Tjängvide.

[Kråkan sitter på hagled och ropar eld och dunder. »Får inte Sören ris i dag, så river han kolten sönder».]

— — blix — — —
Umm inte päjku far gifftä sig i ar,
så räifvar ha' särken sundar.

C. B. Ö.

[Om inte flickan får gifta sig i år, så river hon särken sönder.]

248.

2: 248. *Fogeln sitar i päräträ*

(Barn-visa)

Fogeln sitar i pärä-trè
U singlar vakar viså:
»Um inte Maiken vaskar si' i dag,
Så far ha smakä af rise'!»
— Hvit-pik'! Hvit-pik'!!
(hvit piga, flicka) singlar fogeln. —

Jac. Lⁿ Tjängvide.

249.

2: 249. *Rida, rida ranken topp . . .*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 315 E].

250.

2: 250. *Koen gångar uti mossen — — —*

(Barn-visa)

Koen gångar uti mossen
Efter kommer lilla gossen:
Långa dagar,
Tomma magar,
Lite' mat uti påsen.

Jag fattiga Lappman,
Som är född uti Lappland
Emellan berg och stenar,
Der föder jag mina renar.

Jac. Lⁿ Tjängvide.

251.

2: 251. *Femton källingar uti en dans*

(Barn-visa)

Femton källingar uti en dans,
U allä dansä di pa kryckor;¹
Det kom en blind man o såg derpå;
»Er dansa nätt, mina flickor!» —

Jac. Lⁿ Tjängvide.

252.

2: 252. *Gammal Artilleri Visa*

Mel. »Ack, om vi hade, god' Vänner! en så.»

Hopp, Kammerater! nu är det jul
Så länge vi Konungen tjena
För det är en högtid som plägar ge en sup
Ja, en eller två eller fyra.

---

¹ I kanten tillskr. m. blyerts: (och hela världen runkar) E. L. K.

För hopp, Kammerater! var lustig och glad,
 Spar' aldrig Edra pengar — litet till hvar dag.
 Men alldrig vi sörja för framtiden änn'
 Så länge vi Konungen tjena!—

Cajsa Maja Meijer.

Obs. Före 1788, då 400 Artilleri lågo i Wisby och på Carlsvärds fästning, sjöngs denna visa (s. väl var längre) jemte annat vid jul-tiden. —

253 A.

2: 253. *Um jag hadde mig an kappe malt*

Umm jag hadde mi' an kappe mallt
 U så an fingur-bårr mä humla,
 Så skudde ja' brägga tolf tunnar öl
 Till dess kårastan skudde kumma:
     Tre tunnar herr-öl,
     Tre tunnar värr-öl,
     Tre tunnar pinke-pangk,
     U tre tunnar yttar-slangk.
 U hadde inte' hynsen maski¹ pikka,
 Så had' ja' ännu² fat tre tunnar skikkligt
                                 skomakare-drikka!

And. Rasm.^{son} Östman, Broskogs Fårö.

253 B.

2: 278. »*Umm ja' hadde mi a —*»

Umm jag hadde mi' a kappå malt
 U så en fingar-bur med humble,
 Så skudd ja' bryggä mi' a öl så starr't,
 Så allä mänskår skudde tumblä.
     Träi tunnår Herr-öl,
     Träi tunnår Vär-öl;
     Träi tunnor slingke-slangk,
     Träi tunnor pingke-pangk;
 U träi tunnor gudt skumakare-dricke:
 U sin' (sedan) fa hynnsi massken pikkä. —

J. Lundgren, Råmb's. —

¹ *A* fr mask att.

² *A* fr ändå (?).

254.

2: 254. *Hipp lustigt* — — —

Hipp lustigt på den ene foten,
Stor suck på den andra:
Får jag bränvin på den ena krogen,
Så får jag öl på den andra!

J. Lundgren, Wamlingbo o. And. Östman.

255.

2: 255. *Visa*

[se nr 134 B.]

256.

2: 256. *Biskop Rydelii Visa*

öfver sin käraste, som, då hon skulle träda i Brudstolen, föll ned och dog. (Se föreg. n:o 238.)

[Tryckt i Svenska Vitterhets-arbeten af Andreas Rydelius, Lund 1868, s. 37. Säve har 10 strofer.]

257.

2: 257. *Luciæ-Wisa*

[religiös dikt, här ej återgiven.]

258.

2: 258. *Kära mor tag mig till måg*

Kära mor! tag mig till måg;
Jag kan alle handa:
Nya byttor kan jag göra,
Gamla kan jag banda.

Den som ej vill vara nöjd
Med sexan, sjuan, åttan,
Han får lof att nöja si'
Med ringen och blom-pottan.

M. H. Lallér, född 1772.

259.

2: 259. *Till Notarien Gustaf Fock*

[tillfällighetsrim, här ej återgivet.]

260.

2: 260. *I bref till mag. L. Lyth*

[tillfällighetsrim.]

261.

2: 261. *Till Prosten Fähræus*

[tillfällighetsdikt.]

262.

2: 262. *Predikanten*

[prosastycke, överstruket av Sæve själv.]

263.

2: 263. *Till Kyrkoherden H. L. Gardell*

[tillfällighetsrim.]

264 A.

2: 264. *Galna Nussä*¹

Galna Nussä med gajtä-skinnet²
Spring i kring
Tog i klockan — Och satt i stocken
För ingenting! —

M. H. Lallér.

264 B.

4: 6. *Galna Nussa* — — —

(G. N. var en tokig piga, som en natt företog sig att ringa i våd-klockan (på våd-klocke-backen), då ingen eldsvåda fanns; hvarföre fick stock-straff och en — visa!) — eller blef en aftonsång, då hon somnat, innestängd i kyrkan och gick så upp i tornet och ringde midt i natten.

M. H. L.

Galna Nusse med geta-skinnet —
— Spring i kring, —
Tog i klockan
Och satt i stocken
För ingenting. —

M. H. Lallér, f. 1772.

265.

2: 265. *Skeppar Gabriel Herlitz*

[anekdot och tillfällighetsrim, delvis på tyska.]

266.

2: 266. *En vacker Jul-visa, (år 1736)*

författad af J. Herlitz

[andlig dikt.]

¹ Nussä, en gammal tokig piga, lät stänga in sig i Mariæ kyrka efter en afton-sång, gick så upp i tornet och ringde, hvarf. hon fick sitta i stocken; och derom diktades vis-stumpen. (M. H. Lallér) (Hon bodde i ett mörkt hvalf uti en Ruin, s. sed. blef det n. v. Apoteket vid Strandgatan 6, der hon låg i halmen jemte sin gris!)

² *I marg.:* (till kjol el. kappa?)

267.

2: 267. *Skomakaredansen*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 225.]

268.

2: 268. *Snipp, snapp, snorum*

[kortspelstermer, tryckta i Svenska Lekar 1, nr 251.]

269.

2: 269. »*Köp mig handskar* —»

[variant till nr 52, strof 2.]

270.

2: 270. *Wisa*

(Med egen melodi)

Kratta, kratta klukkarens ball:
Klukkare-barnen logo all.
Klukkare-mor sat äi grävva u grèt:
Dänn aumi har fört hissen katt-ungen häit!
Kärlingi tok sig a aiki-spaik,
Slog katten til, så han maig u pait (eller: hvain). —

Lars Olsson Kallbjärga, Fårö. —

[Kratta, kratta klockarens ball, klockarebarnen logo alla. Klockare-mor satt i spisen och grät. Den onde har fört den här kattungen hit! Kärningen tog sig en eker av eke, slog till katten, så han pissade och pep.]

271.

2: 271. *Friese-Mors-Visa*

Österbys, Spillings och Närs
Klints, Långume och File:
Alle så äro de Friesernas folk. —
Alldrig hvarken ro eller hvile:
Om dagen löpa de kalk,
Om natten mala de malt;
Alldrig hvarken ro eller hvile! —

J. W. Ekman, Slite.

272.

2: 272. *Jeppe*

Jeppe han hade sig en gammal kärring,
En gammal kärring uppå Norre
Hon ville inte annat hafva till mats
Än gröt och välling :,
Och det kunde Jeppe alldrig tåla.

Jeppe han fann sig så godt om råd
Så godt om råd
Uppe norre:
Han stoppade kärringen uti en säck
Och förde henne uppå torget.

Jeppe, hvad hafver du i din säck
Så tjock och fet och långer?
Der hafver jag en sugga
Så tjock och fet och så långer.

O, Daneman, o Daneman
Viljen I den suggan sälja?
Jo, vill jag så :,
Och hafven I penningar att tälja.

Penningen blef tälld och suggan blef såld
Och Jeppe han for sig åt Norre (Norge?).
Och Jeppe for af och blef så glad
Att han fick slippa det försupade trolle'!

M. H. Lallér, Fredr. Sjöberg.

273.

2: 273. *Visa*

(Melodi)

Alla flickor ha' fått man i år,
Men (Majen) hon har fått inte':
Väntar hon till nästa år,
Så får hon femton för inte'. —

M. H. Lallér.

274.

2: 274. *Barn-visa . . .*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 314.]

275.

2: 275. *Slut-ord vid sago-förtäljning*

Sätt han på en sticka,
Och sänd han till den som bätter kan dikta;
Sätt han på en fluga,
Och sänd han till den som bätter kan ljuga!

M. H. Lallér.

276 A.

2: 276. *Bonden körde sig vid — — —*

Bonden körde sig »vid» ur skog,
— Kummfallterala! —
Der fick han se »a krakå flaug».
— Det dundrar i Bonden — Kummfallterala. —

Bonden satt bössan emot sitt ben,
— Kummfallt — — —
Då sköt han den kråkan i högsta gren.
— Det dundrar — — —

Bonden satt bössan emot sin fot:
— — —
Han sköt den kråkan så hon föll till jord
— — —

Bonden körde sig till Kungens gård.
»Hvad gjorde du af kråkan du sköt i går?»

— Af fjädren täckte jag all min hus;
Af talgen stöpte jag fem pund ljus.

Köttet salta' jag tunnorna tre:
Jag kunde ej mera på kråkan se.

Af tarmarna slog jag all min rep;
Af benen gjorde jag dyng-grep.

Af skallen gjorde jag kyrke-knapp;
Af näbben gjorde jag dricke-tapp.

Af »karpen» gjorde jag flodade skepp;
Det största skepp, som i floden gick.

Af rövi gjorde jag »päiku» ring
— Kummfalterala —
Den kråkan var nyttig till mången god ting! —
— Det dundrar i Bonden — Kumfalterala!

Jacob N^{son} Lundgren, Rämbs i Vamlingbo.

276 B.

3: 19. »*Krak-veisu*»

Bonden han körde i timber-skog.
Falleran lu, falleran laj!
Så fick han höra den kråkan gol
Falleran lu, falleran laj!

Tvi vare den kråkan, som skrämde mej
Falleran — — —
Bonden »snod' um», körde hem igen.
Falleran lu — — —

Han tog den bågan, spännde mot sitt knä.
— — —
Skjöt den kråkan i högsta träd.
— — —

Han spännde den bågan emot sitt bröst;
— — —
Den kråkan skjöt i högsta qvist.
— — —

Han spännde den bågan emot sin fot;
— — —
Och skjöt den kråkan i hjerte-rot.
— — —

Den kråkan var nyttig till mången god ting:
— — —
Af röfven den gjorde han flickorna ring.
— — —

Af näbben gjorde han dricke-tapp;
— — —
Af hufvudet gjorde han kyrke-knapp.
— — —

Af benen gjorde han »dynge-graip»;
— — —
Af tarmarna gjorde han segle-raip.
— — —

Af köttet salta han tolf tunnor kött;
— — —
Af späcket stöpte han tolf pund ljus.
Med fjädren täckte han all sin hus. —

Babba Lona Bingström.

Af hjertat gjorde de en kostelig rätt,
Att femton båtsmän kunde äta sig mätt;
— — —

Af huden gjorde de tolf par skor,
förutom ett par toflor, som gjordes åt mor.

Låttén Ahlstedt 12/5 71.

277.

2: 277. *Jag är född i Vestergylln*

Jag är född i Vestergylln
Ej långt från Kinnekulle;
Far min var en ryttare:
Han hette Håkan Bulla
Ryttare :,:
Var en modig hjelte:
Söp och slogs i Bond-kalas,
Och alltid vann i fälte'.

Far min ur sin flaska söp,
Och drack sitt öl på maten;
Derföre så måste jag
Studera i donaten.
Måste jag :,:
Gå uppå Gymnasium,
Smaka der min ferula.
Conjunctim cum karbasen.

Ferula (eller: Conjunctim)
med karbasen sin (?)
Gaf en i testamente.
Reste bort och värfning tog
Vid Gardes Regemente.
Reste bort :,:
Ingen man blef fredad:
Höt och slogs med väbelen;
För tocke vardt afskedad.

Söta Dordi! jag dig svär
Vid drottning Disas kjortel,
Som kanel du ligger stött
Uppå mitt hjertas mortell.

Ligger stött :,
Ack, att jag dig åtnjöt,
Skulle jag dig genast strö
Uppå mitt hjertas söt-gröt.

Jag har hört hon är förtjust
Uti den lille Casper,
Den der lille Munsjör Puts,
Skomakar-pojken Casper.

Munsjör Putts :,
Jag skall honom lära.
Liksom bränvin är på drank,
Är Dordi mot Susanna. —

M. H. Lallér.

278.

2: 278. »Umm ja hadde mi a . . .»

[se nr 253 B.]

279.

2: 279. »Brimmsen»

[se nr 38 B.]

280 A.

2: 280. *Barn-visa*

Klints-Ole spelte piss-Else-dansen:
Gamle Steffen han stod och log.

Hans gamla gumma
Tog i sin »lumma»:
Fick sig upp en gammal sko!

Fr. Sjöberg.

4: 5. *Klints-Olle* — — —

Klints-Ole (ell. Tynn-Gören) spelte,
 Piss-Else danste,
 Gamle Staffen han satt och log.
     Hans gamla gumma }
     Tog i sin lumma   } ∴
 Drog upp en gammal sko!

J. Lundgren & A. Östman.

2: 281. *Barn-visa*

Jag var mig en liten dräng.
 Bittid' opp och sent i säng:
 Alltid fick jag bannor.
     Salta ålar,
     Surer kål,
 Köttet ta'r jag när jag får;
 Fläsket får jag alldrig.
 Mjölken var mig allt för tunn,
 Smöret kom alldrig i min mund:
     Den sommar'n glömmar jag alldrig!

Fr. Sjöberg.

III Lek. 19. *Barn-Trall*

När jag var mig en liten gosse uti verlden,
 Då hade jag en säng bakom dörren.
 Surer sill och salter kål,
 Köttet fick jag intet åf,
 Mjölken var mig allt för tunn,
 Smör kom alldrig i min munn:
 Sådant förglömmar jag alldrig!

Christina Östman, Garda.

282.

2: 282. »*Jag tror att du galen* —»

[variant till nr 37 B, de två sista stroferna.]

283.

2: 283. *Barn-Visa*

Liten dräng :,
For sig på källare i Klinte.
Der drack han opp :,
Sin mössa¹ för inte.
Ack, jag nu arma ba'n,
Hvad skall jag ta' mig ut här i sta'n
I den kalla vinter!

Fr. Sjöberg.

284.

2: 284. *Barn-trall*

Hå, hå!
Nå, nå:
Kalfva-rumpa med hår på!

Fr. Sjöberg.

285.

2: 285. *Vagg-Visa*

Sof, sof liten Kind!
Rättnu kommer mamma in;
Pappa for på långan bro,
Köper barnet nya skor,
Nya skor med spännen:
Sofver barnet länge!

Fr. Sjöberg.

---

¹ *I marg.:* eller Hatt, rock, böxor, Halsduk, m. m.

286.

2: 286. *Afsked med Jönköpings Bataljon den 8 Juni 1809*

[tillfällighetsdikt, här ej återgiven.]

287.

2: 287. *Visa*

Krögare har I bränvin :,:
Krögare har I för en dingelidång,
Hopp sin sang för en dingelidång!
Krögare har I bränvin?

Gossar har I pengar? :,:
Gossar har I för en dingelidång,
Hopp sing sang för en dingelidång!
Gossar har I pengar?

Pant så godt som pengar! :,:
Pant så godt som för en dingelidång,
Hopp sing sang för en dingelidång!
Pant så godt som pengar. —

M. H. Lallér.

288.

3: 1. *Herr Peder och liten Kerstin*

[se nr 78 C.]

289.

3: 2. *Länsmans-Visan*

[se nr 37 B.]

290.

3: 3. *Visa. Här komma de käcka nunnor*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 328.]

291.

3: 4. *Wisa*

Mel.

God morgon min brudgum, god morgon min Brud!
Hur hafven I sofvit så länge?
Solen skiner på kyrke-knapp
Och göken han galar i skog och mark,
Och göken han galar i ängen.

M. H. Lallér.

292.

3: 5. *Umdöjme yfver de Bryllaupe* [etc.]

[Bröllopsdikt 1738, tryckt hos B. Hesselman, Bröllopsdikter på dialekt etc., s. 520.]

293.

3: 6. *Gratulation till en Major*

[dikt på gutamål av C. P. Norby.]

294.

3: 7. *Spinn, spinn*

Spinn, spinn
Doter min!
I morgon kommer friaren din;
Spinner Du fint,

Kommer han hit;
Spinner du groft,
Ränner han bort!

L. Romdahl.

Päiku spann,
Och snoren rann
Och alldrig kom den friaren fram.

Chr^a Östman.

295.

3: 8. *Gotlands-Visan*

(Wieselgren II, pag. 443.)

[dikt på fornsvenska, se Geijer-Afzelius, Svenska Folkvisor, 2 uppl.,
nr 96.]

296.

3: 9. *Gossen från Utbunga i Bunga*

[dikt på alexandriner om en gosse som blev bortförd av en virvelvind,
av Elsa Weström.]

297.

3: 10. *Wisa om 'Alår Sagi (såg-qvarnen) i Rone*

diktad af Albrekk N:son Guldgarde i Rone, som lefde för en 100 år
sedan och var ond på den onyttiga sågen, dervid stockarne lågo o. rutt-
nade o. onödigt stängde vattnet upp på hans ägor.

Äi 'äus-lunde der jär a värk ;,: (Hus-lunde)

Hè jär sum en päike-särk —; kumm fallera!

[I Huslund där är ett verk, det är som en flicksärk, kom fallera!]

'Alår sagi ha skär snarr't¹

'a skär makkar af en tvärt —; kum fallera!

[Hälör sågen hon skär skarpt, hon skär maskarna tvärs av.]

---

¹ I *margin.*: (= snarft, skarpt).

Wattne kumbårr från Getårr-kvänn:

Will 'Alår 'a 'ä, så kum å ränn. — — —

[Vattnet kommer från Getor-kvarn; vill Halor ha det så kom och ränn.]

Nir (när) da vattne kumbår fram,

Da var där a sundrutt dam. — — —

[När då vattnet kommer fram, då var där en söndrig damm.]

Äi sage-kammaren där var a 'ul (hål)

Där rann äut bad' aske u kul. — — —

[I sågkammarn där var ett hål, där rann ut både aska och kol.]

Ättar maistren gingo de tva:

Bäste förämtu¹ di pa si' ta'. — — —

[Efter mästaren gingo de två; bästa tröjan de på sig ta.]

Nir maistren kumbår dejt,

Lète² han bajne' u slar en skejt. — — —

[När mästaren kommer dit, lyfte han benet och slår en skit.]

'Alår sagi star pa ate bajn:

När 'a vill, så gar 'a 'ajm. — — —

[Halor sågen står på åtta ben, när hon så vill, så går hon hem.]

Kräun-tappen jär av en krampar tånn³;

å björnen liggur äi a bagge-'änn. — — —

[Krontappen är av en krokig tagg, och kubben ligger i ett bockhorn.]

Ärkar Klas Änggarde dä inte se,

Han kårjde itt lass 'alm u smäkkte där äi, kum fallera!

[Orkar Klas Änggårde det inte se, han körde ett lass halm och vräkte däri.]

Jaku Änggarde tigur u laupar mäd, :,

Mä börke-stykke å blajgre-trè — — — kumfallera.

[Jakob Änggårde tiger och löper med, med björkstykke och kilträ, kom fallera.]

P. Pⁿ Ronander, Gullgarda i Rone, f. 1791.

¹ *I marg.*: (= tröja).

² *I marg.*: lättade, lyfte.

³ *I marg.*: (hag-torn).

[Varianter i marg.]

[Vid str. 7:]

U gamble Bergen¹ han rännde deit,
Han tok kumsionen u fick en skeit!

E. v. V.

[Vid str. 10:]

Nils Alår kunde det inte se:
Sköir-briggens² skrälla han släppte darei.

[Omedelbart efter str. 10:]

Sköir-briggen siglede dar fyrbei:
Ei hule' gjorde hon havarei.

[Efter sista strofen:]

Vill nåken vita hvaim veisu giort,
Ränn då till Ulmstedt³ u släpp en lort!

E. v. V.

298.

3: II. *Bonden o. hans käring*

Nå gynner lakkä til ote-mal,
Hanen hājres⁴ galä;
Kärlingi⁵ sägdi til gubben⁶ sin:
Däu skatt upp u malä.
— Bätur jag ogifftar haddi vari'!
(sad' Bonden).

När han hade malä,
Skäppen han var fulld',
Tog han sig en span i 'annd'⁷
Sätte strax' älld i ugn.
— Bätter jag — — —

¹ Handlande på Ronehamn.

² Sköir-briggen = en gammal piga, som gick efter skör = skyr = sur mjölk.

³ En gammal båtsman, Carl Joh. Ulmstedt, f. 1781. III. Sägner, 447.

⁴ *Ä. fr.* Tuppen gynnar.

⁵ *Ä. fr.* Hustrun.

⁶ *Ä. fr.* mannen.

⁷ *I marg.:* (spån) i handen.

När 'an 'adde dä gärrt,
Gynnte det att brinnä;
Tog han sig en tain (slända) i 'annd,
Sätte sig för ugnen att spinnä.

— — —

När han hade spunni'¹
Tainarna, dair varo tva;
Tok 'an sig an kvasst äi 'annd,
Lät så kring stäuu ga.

— — —

När han hade sopä,
Stäuu ha var rain;
Da gick 'en upp pa hauge lufft,
Väkkte pa hustru säin.

— — —

Hynor järe nej (nio),
Äggi järe sjau;
Håires дәu, hore-sun!²
Bårtå hart Tu täu (bortkomna ägg)
(bannade kärringen).
— Bättar jag ogiffar hade vari'
(sad' Bonden).

P. Ronander.

299.

3: 12. *Tiggar'n i Bruda-huset*

(med melodi)

K. Carl XI:s Visa (då kungen besökte ett Bondbröllop). —

S. Andersin.

God afton värda brudepar, [etc.].

M. H. Lallér, f. 1772. Soph. Andersin.

[Se A. A. Afzelius Afsked af Swenska Folksharpan, Sthlm 1848, s. 108. Säre har 6 strofer.]

¹ *A. fr. något annat, utraderat.*

² *Här en utläggning av C. Säre.*

300.

3: 13. *Sånglek*

[Tryckt i Svenska Lekar 1, nr 330.]

301.

3: 14. *Skräddare-Wisa*

(Mel.)

'art Däu sèt nâken leiten skradare gat hjär förbäi ::

Mäd *nal* äi armen

U sax äi barmen

U pärss-jane' bäi säidune (sidan)?

P. Ronander.

Det gläder mig af hjertans grund

— Tiri littan, tittan, ti! —

Att nitton skräddare väga ett pund

— Tiri littan, tittan, ti! —

Med sax och vax,

Med nål och tråd

»Perss»-jernet vid sidan och syringen på!

[Ingen sagesman uppgiven.]

302.

3: 15. *Wisa*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 215.]

303.

3: 16. *Jul-Wisa*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 219.]

304.

3: 17. *Katt-visan*

[se nr 219 B.]

305.

3: 18. *Har-Visan*

[se nr 211 B.]

306.

3: 19. »*Krak-Veisu*»

[se nr 276 B.]

307.

3: 20. *Herr Carel*

Herr Carel han gångar sig i kammaren in,
Han krusar och kammar sitt hår;
Se'n går han för sin foster-moder in
Och frågade henne till råds:
Hur skall jag få den jungfrun, som uppå slottet går. —
— Herr Carel han sofver väl ännu.

Gå du upp i vak-stugan in
Och gör dig sjuk och gör dig död
Och lägg dej uppå bår,
Wisst kan du få den jungfrun, som uppå slottet går. —
— Herr Carel — — —

Herr Carel han gångar sig i vakstugan in,
Han lade sig uppå bår.
In kom' der två svenner, de klädde kläderna röd':
Behagar sköna Jungfrun gå i vakstugan in
Se Herr Carel ligga död.
Herr Carel han sofver allena'.

In kom' två svenner, de klädde kläderna blå:
Behagar sköna jungfrun gå i vak-stugan in,
Se Herr Carel ligga på bår.
Herr Carel han sofver allena.

In kom' der två svenner, de klädde kläderna hvit':
Behagar sköna jungfrun gå i vak-stugan in
Se Herr Carel ligga lik.
Herr Carel han sofver allena'.

Jungfrun in genom dörren steg:
Hon glindrade som en sol.
Herr Carel, som på båren låg,
Han låg på båren och log.
Herr — — —

Jungfrun upp till hans hufvud steg,
Hon klappade honom på kind:
»Wisst om du hade lefvat,
Wisst hade du blifvit min vin (vän) !»
Herr — — —

Jungfrun ned åt knäen steg,
Hon klappade honom på bröst:
»Wisst om du hade lefvat,
Wisst hade du blifvit min tröst !»
— Herr Carel han sofver allena'.

Jungfrun ned åt fötterna steg.
Hon klappade honom på knä:
»Wisst om du hade lefvat,
Wisst hade jag hållit dig kär !»
— — —

Och jungfrun ned åt dörren steg.
Hon bød sina vänner god natt.
Herr Carel, som på båren låg,
Han tog den Jungfrun fatt.
— — —

»Bär' nu ut min like-bår
Och bädd' se'n upp min säng ;
Så sant som jag lefver igen,
Skall Jungfrun få blifva min vän !»
— Herr Carel han sofver väl ännu. —

Babba Lona Bingström.

3: 21. *Wisa*

Nu är jag bjuden till gästabud
 Min kära man!
 Är du det, är det väl, så svar'te han.

Vill I med mig gånga
 Min kära man?
 Nej så men, jag inte i'ss —, så svarte han.

Skall jag Eder bära — Min k. m.?
 Gör Ni det, så gör Ni väl —, så s. h.

Kärr'ngen tog Gubben uppå sin bak — Sin kära man,
 Så »nåkka'» de sig af till gästabud: Der sitter han.

Vill I något äta — Min k. m.?
 Nej så men, jag inte i'ss —, Så svarte han.

Skall jag för Eder äta — Min kära man?
 Gör du det, så gör du väl — Så svarte han.

Vill I något dricka — min kära man?
 Nej så men, jag inte i'ss — så — — —

Skall jag för Eder dricka — M. k. m.?
 Gör du det, så — — —

Nu är jag mätt och lustig — M. k. m. !
 Nu är jag »sullten» och törstig — Så svarte han.

Vill I något dansa — m. k. m.?
 Nej så men — — —

Will I hem gånga — m. k. m.?
 Nej så men jag inte i'ss — — —

Skall jag Eder bära — m. k. m.?
 Gör Ni det, så gör Ni väl — Så svarte han.

Kärr'ngen tog gubben uppå sin bak — Sin kära man
 Så »nåkka'» de sig af åt hemmet igen: Der sitter han!

Vill I Eder kläda af — Min k. man?
Nej så men, jag inte i'ss — Så svarte han.

Skall jag Eder kläda af — m. k. m.?
Gör Ni det, så — — —

Så klädde hon af kläderna — Sin kära man
(Det var väl Ni gjorde det — Så sade han.)

Vill Ni Eder lägga — m. k. m.?
Nej så men — — —

Skall jag Eder lägga — m. k. m.?
Gör Ni det, så — — —

Så lad' hon honom i sängen — Der ligger han!
Så brädde hon öfver han en vatten-så (— — —
Så tor'kte hon efter med såe-stång:
Då blef han tam!!!

Babba Lona Bingström.

309.

3: 22. *Orä ka'lar . . .*

[se nr 134 C.]

310 A.

3: 23. *Visa*

Vör skall äut u akä,
Spänna för a krakä;
Vör skall se hur¹ folken kejkä.
U än stank² vör hejt,
U än stank² vör dejt.
U än flaug vör äj (a) däjke.

---

¹ I *margin.*: lains (huruledes). *Över raden.*: Kum u se lains.

² *Över raden.*: flaug.

U hejsan, upp igen!
Vör kårde lustigt sen,
Så kraku mäst ha ville stäupä.
U vägi ha var lang,
U kårru ha var trang
Till böjn vör skudde prompt u säupa
U än stank vör hejt
U än stank & cet.

U böjn ha var så grann:
På torge' aj hva' spann,
Hva' byttar u hva' kräk u gajtar;
Hva' sårkar skrej'de der
U vältrade med kär':
Jag huggsar alldrig hva' det hajtar.
U än stank vör & cet.
Hilda Baumgarten & Hedden Kjörkander.

310 B.

[I marg. med annat bläck:]

Böi-färði (= stadsresan)

Vör skudd äut u aka,
Spännði fyr a kraka:
Da skall se att fälken keika!
Än flaug vör heit
U än flaug vör deit
U än flaug vör ner ei deike!

Vägen har¹ var lang
U kårru ha var trang
U vör skudde fort til böin u säupa.
Än flaug vör m. m.

Bror! var aj förlägen:
Vör har krog pa vägen;
Bei Upsala² fa vör bränväin.

— — —

---

¹ Så.

² Krogen på Grajnsbergs-backe i Sjonhem, hken man — hutlöst nog! — kallat Upsala.

U böin hva' ha jár grann
Hva' byttar u hva' spann
Hva' uxar u hva' svein u gaitur!
— — —

U sárkar rænnde där
U væltrade pa kár':
Jag hugsar aldriq hva' di haitar.
— — —

Teiden vör försumma',
Haim vör skudde kumma:
Mor har säupu varm ei gröitu.
— — —

U haj sann! upp igen;
Vör káirde lustugt haim,
Så kraku mästan matte stäupa,
    Än flaug vör heit
    U än flaug vör deit
U än flaug vör ner ei deike!

Eufem. Kolmodin.

[Vid sista strofen till huvudvisan och nerdragen efter denna, för att
utgöra slutstrof:]

Hva' skall vör haim-kummä
Teiden vör försummä,
Mor har säupa' varma gråiten äut
    Än flaug vör hejt,
    Än flaug vör dejt,
Än flaug vör ner ej deike!

Fr. Bergman, v. past.

3II.

3: 24. *Gesäll-visa*

Måndagen är en frivillig dag,
Tisdagen ha vi samma lag.
Onsdagen gör man ingen ting;
Thorsdagen, då skär mästaren till:
Fredagen, då skall arbetet gå —
Lördagen faller sabbaten på!

g. H. Kjörkander.

3: 25. Hör min lilla Sissa — — —

M. Herlitz, 25.

Gabriel Herlitz.

Hör mig lilla Siss du, hör hvad jag be-gär-er. Vill du blif-va
 nu min fru, Vet att jag är kär-er; Jag skall ge dig hand-skar, bok, Tro mig jag är
 en-ga tok. Hvad vill du be-gär-er, Siss du lilla kär-er?

Hör min lilla Sissa Du,
 Hör hvad jag begärer:
 Vill du blifva nu min fru?
 Vet att jag är kärer;
 Jag skall ge dig handskar, bok,
 Tro mig jag är ingen tok.
 Hvad vill du begära
 Sissa lilla kära.

[Säve har ytterligare en strof.]

Gabriel Herlitz. M. H. Lallér.

4: 20. Kom, min lilla Sissa, du

[Säve har här 8 strofer.]

Soph. Magd. Andersin. 8/1 1783 född Lallerius.

[Kom, min lilla Sissa, du! N 1794 c »Fyra Helt nymodiga och mycket Artiga Kjäreleks-Wisor, Den Första: Kom! min lilla Sissa du, etc. Sjunges som: Cloris du äst all min tröst, etc. Tryckte nu i dessa dagar.» Trycket har 14 str. mot Säves 8, som ungefärligen översensstämma. KB:s reg. upptager följande tryck: E 1798 a, 1820 d, 1827 b, 1829 i l, 1833 oo, 1835 g, K 4, L 13, N 1794 c, 1796 e, 1804 a, 1817 e, 1825 d, Ups. Z. P. s. 12: 18 (1784), 22: 41 (1812).]

3: 26. *Visa*

Liten bondepiga stod på konungens bro
 Med söndriga strumpor och lappade skor
 — Nu sjunger jag så det »lummar» uti skogen. —

Konungen talte till liten bondepiga så:
 Sjung du din visa för mig.
 En häst och guldsadel det vill jag gifva dig. —
 — Nu sjunger jag — — —

Eder häst och guldsadel jag ej passar på,
 Jag sjunger väl inte min visa ändå. —
 Nu — — —

Konungen talte till liten bondepiga så:
 Sjung du din visa för mig.
 Den största riks-herren, den vill jag gifva dig. —
 — — —

Eder störste riksherre jag ej passar på;
 Jag sjunger väl inte min visa ändå. —
 — — —

Och konungen talte till liten bondepiga så:
 Sjung du din visa för mig.
 Mitt halfvaste rike det vill jag gifva dig. —
 — — —

Edert halfvaste rike jag ej passar på;
 Jag sjunger väl inte min visa ändå. —
 — — —

Och konungen talte till liten bondepiga så:
 Sjung du din visa för mig.
 Mitt helaste rike det vill jag gifva dig. —
 — — —

Edert helaste rike jag ej passar på;
 Jag sjunger väl inte min visa ändå. —
 — — —

Och konungen talte till liten bondepiga så:
Sjung du din visa för mig.
Mitt halfvaste hjerta det vill jag gifva dig. —
— — —

Edert halfvaste hjerta jag ej passar på;
Jag sjunger väl inte min visa ändå. —
Nu sjunger jag så — — —

Konungen talte till liten bondepiga så:
Sjung du din visa för mig:
Mitt helaste hjerta det vill jag gifva dig. —
— — —

Liten bondepiga börjar visan så:
Så vädret i luften det lyddes derpå. —
— — —

Fröknar och mamseller de krusa hennes hår,
Och största grefvinnan satte guldkronan på. —
— — —

Fröknar och mamseller de ledο stor harm,
Att liten bondepiga skulle sofva på konungens arm. —
Nu sjunger jag så det »lummar» (skallar) uti skogen!

Gustaf Jacobson Hallsarfve, i Lau, f. 1796.

314.

3: 27. *Bevärings-Visa*

(vid Exercis-mötet i Roma omkr. 1812): 23.9. 1812

Mel.

Nu skall vi Gotlands gossar
Sta och ex'cera snällt;
Men om så skulle hända,
Så få vi gå i fält.
Det rår vår Gud och fader
Också vår öfverhet,
Om Honom så behagar
Och oss så är beskärdt.

Nu har vi tagit mot gevär
Hvarenda Gotlands dräng:
Vi äro landtvärnister
Och fri' från bondens hem.
Men ack du arme bonde!
Du saknar nu visst oss:
Vi måste lyda kronan,
Stå säkert på vår post.

Utstäng o Herre! fienden
Ifrån vårt lilla Land,
Bevare oss landtvären
Allt med din högra hand.
Ack, hurra kammerater!
Och var' vid lustigt mod:
Vi äro Gotlands jägare
För kung och fosterjord.

Si så vill kungen hafva:
Vi måste lyda lag;
Vi äro Gotlands jägare,
Det blef' vi just en dag.
Det var september månad
Den tjugutredje dag,
Då vi till Romma mascherade
För utan krus och slag.

Men flickor hemma söka,
De sina nöjen mist,
De likna sig vid fogelen,
Som sitter på en qvist.
Men de få vara nöjda
Med hvad de hemma har,
Ty den är ändå lycklig,
Som har ett godt försvar.

De jägare, de jägare
De gröna och de grå
Ja de få stundom krypa
Och stundom de få gå

Kring »kärrfvar» (kärr), kring moraser
De ofta löpa får
Och lura uppå fienden
Som räffen gör på får.

Men stor-skrifvaren med sin penna
Han föder sin' får,
Han annoterar mycket,
Men litet han förstår.
Han skrifver dag-rapporter
Allt med sin högra hand,
Men handlar mest om brännvin
Och flickor ibland.

Stalls-drängar och betjenter
Jag ej förglömma kan,
Ja de få stundom brännvin
Och deremellan skam;
De tjena sin herre
Som en tjenare bör
Så länge som de lefva,
Allt intill de dör.

Gust. Jacobsson Hallsarfve, i Lau, f. 1796.

315.

3: 28. *Visa af Svenskarne*

(när de d. 24 Maj 1808 kommo till Gotland):

Mel.

Hör på kamrater¹ alla, som borto vara må,
Låt alldrig modet falla, ehvad som gäller på;
Låt oss nu vara muntra och icke sörja på,
Fast än det synes tråkigt, så går det väl ändå, då, då!

Vi Jägare vor' de första, som seglade i land,
Det jägare icke våga, det vågar ingen an;
Dertill fick vi marschera allt intill Visby stad:
Hvad Ryssen månd fundera det vet väl icke jag, jag, jag.

---

¹ MS: kamreter.

Uppå den första dagen, när som vi kom' i land,
Då tänkte vi ej annat än vi fick höra knall;
Men Ryssen han var dristig: han ej fundera på
Att Svensken skulle komma, men han kom väl ändå, då, då.

Ryssen han låg i Staden, han gick ej derifrån,
Han tänkte bonde-kråkan får väl på posten stå;
Men bonden han blef glader att Svensken kommen var:
Båd' posten och signalen det gaf han sjelfva fan, fan, fan.

Han skicka parl'menterer, han ville ej i krig,
Han läggde ner gevären: sen ville han vara fri;
Han lemnade kanoner, han lemnade gevärf:
Se'n stiger han ombord med hela sin krigshär, här, här.

I staden var vi inte mer än en liten tid,
Se'n blefvo vi utlagda i landet hvar för sig.
Men hvart de oss vill skicka, så är vi oförskräckt',
Vi fråga alldrig efter om vi bli' hastigt väckt'.

Ty när vi ha' en styfver, så ta' vi oss en sup;
Vi fråga alldrig efter när penningar ta' slut.
Se'n ta' vi an krediten, den står oss alltid bi,
Och när som den ene super, då slår den andre i.

Ack, hurra! dricka skålar Jönköpings Jägare!!
Och spana ej ransonen, ty den tör väl stå bi.
Om fienden infaller, så låt oss friskt gå på;
Om några skulle falla, så skall väl några stå.

Nu är det slut på visan: haf tack kamrater all'!
För trohet I ha'n visat emot vårt fosterland.
Låt oss nu vara muntra och alltid bjuda till
Att fäkta för vår krona —, sen går det som Gud vill, vill, vill.

Gust. Jacobsson Hallsarfve i Lau, f. 1796.

316.

3: 29. *Visa*

(då Ryssarne kommo till Gotland 1808)

Mel.

Oss syntes af Gudi förlåtne
I Hans rättfärdiga nit:
I adertonhundrade åtta,
Då fiender samla sig hit.

Det var icke konungens konstern,
Att Ryssen har tagit vårt Land:
När synd och all ondska sig blomstrar,
Så härjar sig fiender fram.

Men Nineve stad berättar

— — —
När Konung och folk sig bättrar,
Får staden stå i sin flor.
— — —

författad af Anders Olsson Snausarfve i Lau. (Gust. Jac.s. Hallsarfve).

317.

3: 30. *Visa*

(om Ryssarne 1808)

O, Gud! af nåd
Gif hjälp och råd
Ditt nådeverk förkunna.
Fast jag är svag,
Dock tänker jag
Om din vishet att sjunga.

När klockor gå
Vi höra få,
Att fienden var uppstigen

uppå vårt lilla
fosterland:
Hvad skall det af oss blifva.

Vårt förmans-båd
Vi höra få

— — —
— — —

Johan Botvide, i Lau. (Gust. Jacobs. Hallsarfve).

318.

3: 31. *Visa om K. Gustaf III*

Se himmelen så lagar
Kung Gustaf går i strid.
Allt efter dessa dagar,
Så skaffar han oss frid;
Som för oss nyttigt blifver
Och sker allt som vi tro.
Se nåden himlen gifver
Och Gustaf vishet stor.

Mig tyckes Ryssen vunnit
Af höjden ett högt mod,
Har låtit strömmar runnit
Af många folkslags blod.
Ja, Ryssen, när jag tänker
Uppa hans öfverdåd,
Då hjertat i mig flämtar:
Jag undrar på Guds nåd.

— — —
— — —

Gust. Jacobsson Hallsarfve i Lau.

319.

3: 32. *Visa*

[se nr 58 B.]

3: 33. *Burs-Mårtens Visor*

Burs-Mårten diktade flera lustiga visor, också en om Segebaden, som trycktes på v. Segebadens bekostnad, m. anl. af att Han först lärde allmogen lägga »stain-tunar» (gårdsgårdar).

»Han I i åkren stenar,
Så lägg dem i »tun» efter lag;
De skola alldrig förruttna
Men stå till domedag!»

Cajsa Lisa Ausarfve, f. i Roma 1775.

3: 34. *Jul-Visa*

[variant till nr 172, men upptecknad efter P. Wessman, klockare i Bunge f. 76 (g. Lutteman, k:o herde i Rute).]

3: 35. *Friare-Visa*

(söngs till skålarne på Bröllop)

Käre Pehr!
Som all ting väl kan uträtta,
Du lag' nu så,
Att mina sorger bli lätta.

Sa'll nu hästen
Och borsta stöflorna på gården
Och damm' af rocken,
I ordning kamma ut håret.

Och gack nu in
Till far och mor och till flicka
Och säg din mening,
Så får du bränvin och dricka.

Var höfvelig,
Tag hatten din under armen;
Ty, får Du korgen,
Så blifver du harmsen!

P. Wessman.

323.

3: 36. *Brude-Rim*

[dikt, förf. av J. C. Laurin, uppläst vid ett bröllop.]

324.

3: 37. *Dans-visa*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 329.]

325 A.

3: 38. *Visa*

Det bodde en Bonde i granngården vår,
Men, märk hur det gick!
Han fäste sig en qvinna i förtiden vår,
Men en djefvul han fick.

— — —

P. Wessman.

325 B.

3: 39. *Bonde-Brita*

I huset hon »därma»,
Hon svor och hon larma'
På mannen den arma.
Han fick ganska lite' mat
Men bara bannor och hat
Utaf denna krabat.

Som bonden en gång oförmodligen slog
Utaf grytan en fot,
Hon genast då efter eldskyffelen språng,
Löper honom emot.
Hon kunde väl lida,
Hans rygg skulle svida;
Han måste henne bida:
Hon tog honom på sitt loft
Till att dugtigt piska opp
En så »ill-batig» kropp.

Han köffte (köpte) och skaffte (skaffade)
All grannlåt, han såg;
Men sedan han bad,
Att tusende djeftar skull' komma i skock
Och den kärringen bortta'.
Så snart orden fällde,
Sig satan inställde
För bonden förtällde
Med våld och med makt:
Du bör stå vid kontrakt
Med de ord, du har sagt!
»Kontrakten» blef skrifven
Och fanen han tog
Den skatten, han fick.

Ja väl, sade Bonden,
Det »trulle'», jag har
Det kan du väl få,
Men bara du genast
Till helvetes far'
Och lofvar mig så,
Att hon aldrig mera
Mitt hus kommer nära,
Det vill jag begära.
Men, hör likväl du,
Att jag varnar dig nu:
Hon blir värre än sju!

Men, han glömde att binda
Den argsinta qvinnan;
Det fick han förnimma,

Att alldrig nånsin förr
 Inom helvetets dörr
 Var't sånt buller och »stör»:
 (= »styr» = oväsen)?
 Hon ville hans öra
 Alldeles förstöra:
 Han orkte det ej höra.
 Han bad två gode män,
 Att ledsaga henne hem
 Till sin bonde igen!

Skjutsen blef färdig
 Och Brita for hem
 Med största besked.
 När Bonden såg dem komma
 Utanföre sin dörr,
 Han händerna vred;
 Han började gråta
 Och ynkligen låta
 Med kinderna våta. —
 Men likväl undrar jag,
 Att bonden han kan ta'
 Den, som fan ej vill' ha'!

P. Wessman, f. 1776.

326.

3: 40. *Bröllops-Visa*,

som fordom söngs af »drängarne» (ungkarlarne), hvilka lyftat »Unge-far» upp på stolen:

Tag nu afsked ur vårt lag
 Ur vårt lag (upprepadt 3 à 4 gånger)
 Lycka ske dig i ditt lag
 I ditt lag (som upprepades flera gånger).

»Gubbarne» (= de gifta karlarne, som mottogo Unge-far, söngo):

Var välkommen i vårt lag
 I vårt lag (upprepades 3, 4 gånger);
 Lustiger gubbe i vårt lag
 I vårt lag (upprepades flera gånger).

Flickorna (med »Unga-mor» på stolen) söngo:

Barn och blomma i ditt lag
I ditt lag (flera gånger)
Och bissa-lulla i ditt lag,
I ditt lag (flera gånger upprepadt).

Gummorna (som mottogo Ungamor på stolen) söngo:

Var välkommen i vårt lag
I vårt lag (3, 4 gånger)
Lustig gumma i vårt lag
I vårt lag (flera gånger upprepadt)!

P. Wessman.

327.

3: 41. *Menniskans fyra lefnads-regler*

(andelig visa):

Frukta Gud är det förnämsta
Af all god och kristelig verk;
Sätt den dygden bland de främsta,
Och för all ting noga märk, — — —

— — —
— — —

P. Wessman, Bunge.

328.

3: 42. *Vagg-Visa*

Jag skall vagga mammas barn
Och förtjena mig en kaka.
Om jag inte' kakan får,
Skall jag låta vaggan stå,
Låta barnet gråta. —

O. Lⁿ Lannsa, Fårö.

329.

3: 43. *Verser*

[gravdikt, förf. av pastor N. P. Stake.]

330.

3: 44. *Tobaks-Visa*

[dikt, meddelad av C. J. O. Laurin.]

331—350.

3: 45—64. *Rimmerier, m. m.*

af Carl Petter Norrby.

[tillfällighetsdikter o. d.]

351 A.

3: 65. *Barn-trall*

Jag skall sjunga en vacker visa:
Sigsarfve-soi har grisa'

    Två röda,

    Två döda,

Två små galte-grisar!

Chr. Östman.

351 B.

I Lek. 13. *Locklåt*

Säcksoi haddä Gräisar sjau:

— Sjau raudä, sjau daudä —

— Sjau galte-gräjsar!

J. Kahl.

Säck-soi, f. def. = suggan, son, som går och säckar = bärer (såsom i en säck) många grisar.

(XI. Guta-Ord, sid. 80.)

352.

3: 66. *Barn-Visa*

Adam i paradise'

Han slagta' sig en liten gris:

Tarmar och lort det åt han opp

Kyt och skinn sällde han bort
Till sin goda vän.
Päikor jèro försigtiga;
Visst vill di gifta sig,
Di vill' ha' man:
Bryllaup um summaren,
Barnsöl um vintaren;
Låt det så gå
Mens julen står på!

Chr. Östman.

353.

3: 67. *Visa*

[= verserna 15 och 16 i nr 408.]

354.

3: 68. *Jägare-Visa*

[författad av kyrkoh. D. E. Cron (1730—1799).]¹

355.

3: 69. *Eccho*

[av Carl Eneqvist, sjöngs utanför Visby ringmur.]

356.

3: 70. *Canon*

[av Carl Eneqvist.]

357.

3: 71. *Visa*

[se nr 17 B.]

---

¹ Årtalet ifyllt av utg. efter O. W. Lemke, Visby stifts herdaminne.

358.

3: 72. *Visa*

[se nr 187 B.]

359.

3: 73. *Biskopen i Skara*

73. *Biskopen i Skara.*

Hvad har Du gjort mitt vackra Barn? Du tycks beskedlig vara.
 Gif mig ett famntag och en kyss: Allt skall förlåtet vara.
 — Alldrig kan jag glömma bort Biskopen i Skara!

Hvad har Du gjort, mitt vackra Barn?
 Du tycks beskedelig vara.
 Gif mig ett famntag och en kyss:
 Allt skall förlåtet vara. —
 — Alldrig kan jag glömma bort
 Biskopen i Skara!

Carl Eneqvist.

360.

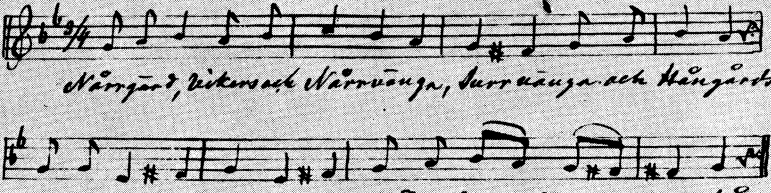
3: 74. (*Skrå-Sång*) *uti Visby*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 226, se även nr 229 ovan.]

3: 75. Minnes-Vers

öfver Gårds-namnen inom Ganns — och Vikers — fjerdingar uti Lärbro:

75. Minnes. Vers
öfver Gårds-namnen inom Ganns- och Vikers-
fjerdingar uti Lärbro: III.

Nårrgård, Vikers och Nårrvånga, Surråvånga och Hångårds,
Uppgåårds och Vessninga, Tångelgård och Nårs.
Lars Lindal.

Nårrgård, Vikers och Nårrvånga, Surråvånga och Hångårds,
 Uppgåårds och Vessninga, Tångelgård och Nårs.

Lars Lindal.

3: 76. Herr Adelbrand och Lena lilla

Lena lilla, Lena lilla trolof dig med mig
 — Vore jag än skön som en lilja —
 Min ära och min tro det vill jag gifva dig
 — Och minnes mig det, Jungfru Lena! —

Jag passar ej mera på Herr Adelbrands tro,
 — Vore jag än — — —
 Än jag passar på mina vänners gamla skor
 — Och minnes mig — — —

Jag passar ej mera på Herr Adelbrands sinn',
 Än jag passar på mina vänners gamla skinn.

Herr Adelbrand vardt vred öfver sådana ord,
Det hära skall jag minnas i femton år.

Det voro redan gångna de femton runda år
Lena lilla tordes icke åt kyrkan gå.

För Lena lillas dörr kom så hastigt ett båd:
Herr Adelbrand är döder, allredan lagd på bår.

Lena lilla hon vardt glad öfver sådana ord:
Då tordes Lena lilla åt kyrkan gå.

Lena lilla hon gick sig i rosendelund:
Der mötte hon Herr Adelbrands lilla röda hund.

Lena lilla vek af en annan väg:
Då mötte hon sig Herr Adelbrand sjelf!

Herr Adelbrand, Herr Adelbrand! trolöf dig med mig
Min ära och min tro det vill jag gifva dig.

Jag passar ej mera på Lenas lilla tro,
Än jag passar på mina vänners gamla skor.

Jag passar ej mera på Lena lillas sinn'
Än jag passar på mina vänners gamla skinn.

Herr Adelbrand tog Lena lilla vid gulan lock
Så band han henne fast vid sin sadel-knopp.

Herr Adelbrand red och Lena lilla månd' löpa:
Så illa hon mände sina fötter stöta.

— — —
— — —

Herr Adelbrand red till sin moders gård
— Vore jag än skön som en lilja —
Ute för honom hans kära moder står.
— Och minnes mig det, Jungfru Lena!

— — —
— — —

Soph. Andersin, 1783 född Lallerius.